

Zprávy a oznámení:

Mše ve všední dny

Na základě rozhodnutí farní rady se letos nebude čas večerních bohoslužeb ve všední dny přesunovat o půl hodiny zpět, ale zůstanou v 18.00 hod. Přes zimu je úplně stejná tma v 18.00 jako v 17.30 a tudíž by přesun nikomu příliš nepomohl. Naopak pro zaměstnané znamená posouvání mše sv. vždy komplikace. I mně, jako duchovnímu správci, více vyhovuje 18. hodina.

Posun začátků nedělních mší

Vzhledem k tomu, že od 1. listopadu přebírám farnost Bohutín, musím s lítostí upravit začátek nedělní mše sv. V Rožmitále tedy bude už v 8.15 hod., ve Hvožděnech v 9.45 hod. a v Bohutíně v 11.30 hod. Toto rozvržení je prozatím a na základě zkušeností je možná ještě budu muset pozměnit.

Bohoslužby o svátcích zemřelých

V den slavnosti Všech svatých bude mše ve farním kostele ve Starém Rožmitále v 18.00 hod. Po ní se uskuteční pobožnost na hřbitově. Na dušičky bude mše sv. sloužena v 15.00 hod. v domově důchodců a od 18.00 hod. v městském kostele. Připomínám možnost získání plnomocných odpustků pro duše v očistci.

Přednáška ČKA

V pátek 10.11. zve místní pobočka Křesťanské akademie na přednášku RNDr. Davida Pitharta na téma „**Stvoření a evoluce: lze skloubit pohled křesťana a vědce?**“ Začátek je v 18.00 hod. v Modrém salonku Brdského památníku na Náměstí. Vzhledem k přednášce bude začátek mše sv. posunut už na **17.30 hod.**

Odklizení listí

V sobotu 11. listopadu prosím o pomoc s úklidem listí v okolí našeho farního kostela. Začátek brigády plánuji na 8.30 hod. Přineste si, pokud máte, svoje hrábě a případně i kolečka. Listí je třeba dolů dostat k silnici, odkud je později odvezou technické služby.

Úmysly mší svatých od 30. října do 12. listopadu 2006

Ranní mše sv. R: Ne 8.15 hod. R - farní kostel Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále
m: Čt 8.00 hod. m - městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí

Večerní mše sv. M: Út, St, Pá, So 18.00 hod. M - městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí
V: Pá 17.00 hod. V - kaple sv. Anny ve Voltuši

Po 30.10.	mše sv. není	Po 6.11.	mše sv. není
Út 31.10. M	Za rodinu Milcovu, Liškovu a Plasovu	Út 7.11.	Za † Elišku Studenou
St 1.11. R 18.00	Za spásu duší rodičů, sourozenců a všech d. v o.	St 8.11. M	Za duše v očistci
Čt 2.11. M 18.00	Za duše v očistci, na které nikdo nevzpomíná	Čt 9.11. m	Za Marii Irovou, Františka Iru, Jarmilu Liškovou a jejich rodiče
Pá 3.11. M	Za Ludvíka Brožka a d. v o.	Pá 10.11. M 17.30 !	Za rodinu Holanovu
So 4.11. M	Za Františka Kulovaného, manželku a dceru Marii	So 11.11. M	Za Marii Haškovou
Ne 5.11. R	Za farnosti	Ne 12.11. R	Za Karla Kulovaného, jeho rodiče a sourozence

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Starý Rožmitál, Rybova 1, 262 42 Rožmitál pod Třemšínem ☎ 318 665 182 Uzávěrka příštího čísla je ve středu 8. 11. 2006. Redakce: P. Ivo Prokop, Ivana Hoyerová V příspěvcích Z historie je doslovným citacím z farní kroniky ponechán jejich původní pravopis i styl. úprava.

FARNÍ ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Starý Rožmitál

Číslo 18 Ročník III

29. října 2006

Nezapomínejme

Opět budeme slavit svátek Všech svatých. Jsou mezi nimi svatí slavní a vzývání, i takoví, o kterých třeba téměř nic nevíme. I jejich životy však mohou být poučné. Před nedávnem jsem na internetových stránkách Vatikánského rozhlasu narazil na životopis statečné ženy – mučednice. Nikoliv z pradávných dob a exotických krajů, ale z časů, které mnozí z vás dobře pamatují. Snad ještě žijí ti, jimž pomáhala, možná jsou zde i její lidským soudem nepotrestaní kati. Dovoluji si vám tento příběh předložit k zamyšlení. Víím, že to je vyprávění doslova otřesné. Přitom jde jen o fakta a realitu. Kéž nezapomeneme. Ne kvůli nenávisti a mstě, ale aby se nic podobného už nemohlo opakovat a abychom si statečných lidí opravdu vážili.

Naše nová blahoslavená Zdeňka se narodila 25. prosince 1916 v Krivé na Oravě jako předposlední z 10 dětí. Při křtu dostala jméno Cecilie. Ve dvaceti letech vstoupila do kongregace Sester Lásky Svatého Kříže a přijala jméno Zdeňka. „Jaká byla sestra Zdeňka?“ - Lékař z Oravy Eugen Vilčík odpovídá: „Anděl v lidském těle“. A jiný lékař Karol Viršík: „Tak si představují Matku Terezu, když měla její léta.“

Ve čtyřicátých letech dosáhla po studii diplom zdravotní sestry a pracovala nejprve v nemocnici v Humenném a pak na radiologii státní nemocnice v Bratislavě. Tam byli léčeni vězni bratislavského soudu, mezi nimi hodně kněží. Jednoho dne byl dovezen do nemocnice vězněný kněz P. Stefan Košťál, zbitý do krve a v bezvědomí. Když se probal z mdlob, bachař okřikl sestru Zdeňku, ať toho ošetřování nechá, že ten „pacholek“ bude zítra odsouzen a poslán k lidkvidaci na Sibiř. To rozhodlo. Sestra Zdeňka ve vhodné chvíli dala bachařovi do čaje uspávací prášek a pomohla knězi uprchnout. Když zmizel, zašla do kaple, kde se modlila: „Ježíši obětuj ti svůj život za něho. Zachraň ho!“

Při pokusu umožnit útěk dalším šesti kněžím a bohoslovcům – ale to byla léčka tajné policie – byla 29. února 1952 zatčena. Jaké výsledky prodělala, dosvědčila paní Helena Kordová Wildová: „Jednoho dne mi sestra Zdeňka pošeptala: Pojď blíž ke mně, povím ti, co jsem ještě nikomu nevyprávěla a nikdy už nebudu vyprávět. Jen ty budeš vědět, jaké strašné mučení jsem prodělala s Jeho pomocí (Ježíšovou). Byl stále se mnou, protože má obět byla pro jeho jméno; proto mi dal ještě trochu času v tomto životě, abych mohla splnit svůj slib: trpět za ty, kteří trpěli, a dát svůj život za jejich životy. – Tento slib jsem udělala v kapli (státní nemocnice v Bratislavě po útěku vězně, ztrýzněného kněze).

Po zatčení začaly mé výsledky kopanci. Pak mě hodili oblečenou do nádrže se studenou vodou. Cítila jsem hroznou bolest na břichu, obrovská noha na mne šlápla pod vodou. Když ten chlap viděl, že nedokážu dýchat, vytáhl mě, abych se neutopila. Pak mě opět zašlápl do vody. Ztratila jsem vědomí. Probrala jsem se na betonu, cítila jsem velkou horečku a celá jsem se

třásla. Čas se pro mne zastavil. Náhle se otevřely dveře a vstoupili dva mužové, kteří mě za vlasy táhli do vedlejšího sálu. Tam mě svlékli do naha a svázali ruce, pak mě zavěsili ke stropu na kladku. Další dva chlapi vstoupili a řvali na mne, abych prozradila, kdo mi pomáhal a kam utekl onen kněz z nemocnice. Odpovídala jsem „Nikdo, nikdo mi nepomáhal“. Začali mě zuřivě mlátit pendrekem. Ztratila jsem vědomí. Nevím, kolik času uplynulo. Probrala jsem se až zase na betonu zabalená do mokrého prostěradla. Vyšetřovaní, kteří během výsledku ztratili vědomí, byli poléváni studenou vodou, prostěradlo bylo celé potřísněné krví z mých ran. Přišli znovu a znovu mě zavěsili ke stropu. Po první ráně pendrekem jsem opět ztratila vědomí. Když jsem se probrala, byla jsem opět zabalena do prostěradla plného krve. Nevěděla jsem, zda jsem živá nebo mrtvá. Cítila jsem se jako velká otevřená rána. Zase přišli a řvali na mne: „Mluv, kdo ti pomáhal. Mluv nebo tě zabiju.“ V polovědomí jsem řekla: „Nikdo, nikdo mi nepomáhal“. Ten však opět řval: „Zabiju tě, mluv!“ Odpověděla jsem: „Proto jsem tu, zabijte mě“. Pak tloukli mou hlavou do kamenné stěny. Když ale pochopili, že nezměním výpověď, nechali mě. V cele jsem se měla vyléčit z ran. Nemohli mě totiž při soudu ukázat tak zřízenou. Byla jsem si vědoma, že mám čas už jen propůjčený.“

Spoluvězeňkyně paní Osadská prohlásila pod přísahou: „Když ji po výsledku donesli do vězeňské cely, hodili ji na podlahu. Po chvíli se probrala z mdlob a celé její tělo se třásl. Ptala se: „Jsem ještě tu?“ Její žebra byla zmasakrována a polámana kopanci, takže se na nich tvořila voda. Pravá ruka byla zmasakrována a doslovně rozdrčena. Její pravý prs byl puklý, rozkopnutý. Přesto musela pracovat a nemohla plnit předepsanou normu. A tak bývala trestána zmenšením dávek jídla a odnětím skrovného výdělků“. Paní Kordová Wildová uzavřela své svědecké slovy: „Sestra Zdeňka Schelingová je a zůstane vznešeným památkem utrpení. Nebyl žádný Šimon Cyrénský, který by jí pomáhal nést kříž. Nebyl žádný Josef z Arimatie, aby ji odvázel z kladky, zavinul do bílého plátna a uložil do časného hrobu, nebyly ženy, které by potřeby mastmi její ztrýzněné tělo. Bylo jen prostěradlo plné zaschlých skvrn krve z jejích ran. To byl její pohřební rubáš. Na jejím jméne zůstane navždy pečeť svatosti.“

17. června 1952 pak sestra Zdeňka byla odsouzena „jako zapřisáhlý nepřítel lidově demokratického režimu“ na 12 let vězení pro velezradu. (6. dubna 1970 ji krajský soud v Bratislavě zcela rehabilitoval). Po rozsudku byla odvezena do věznice v Rimavské Sobotě, pak z trestu, že nechtěla „spolupracovat“ do tvrdšího vězení v Pardubicích. Tam ji po čase objevili v pravém prsu rakovinu a zvýšenou tuberkulózu. Ještě nějakou dobu ji vláčeli do věznic v Brně a pak do Prahy. Aby jim však neumřela ve vězení, byla propuštěna na svobodu 7. dubna 1955. Navzdory všem lékům a péči však umírá 31. července 1955, právě ve chvíli kdy končila v nemocniční kapli v Trnavě eucharistická oběť. Bylo jí 38 let.

Blahoslavenou Zdeňku Schelingovou si bude církev připomínat v liturgii i v prosbách o příměluvu.

Z historie 42. část – P. Josef Bouše (13.)

Rok 1909 přinesl řadu zajímavých událostí. Začneme od těch přízemnějších. „*Dle nejmilostivějšího povolení Jeho Eminence opraveny byly v dubnu 1909 zděné ploty směrem ode mlýna k farní budově. Zde přikryty byly taškami, cihlami a prejzy byly nově podmazány. Také zeď ke vratům od fary, jakož i hřbitovní zeď zvenku obíleny. Patron poskytl material a řemesníky a nádeníky a farář přislíbil odvoz materialu.*“ A to ještě nebylo všechno. „*V měsíci dubnu opravena byla také věž ze strany západní a jižní, jakož i kostel z té strany. Opravu provedl mistr zednický p. Jareš z Rožmitála. Patron poskytl podobně material, řemesníky, nádeníky, farář přívoz. Oprava stála ...*“ Celková cena, na niž si pisatel vynechal místo, však nakonec nebyla do kroniky nikdy doplněna. Opravami zdí postaral se farář o hezký vnější plášť kostela i ohrazení, bylo také třeba postarat se o vybavení kostela. A muselo se začít ještě před opravami, neboť zde očekávali velkou

událost – biřmování. „*V měsíci březnu 1909 vyzlacen také nově jeden stříbrný kalich při farním chrámu P. a stříbrná patenka k nemocným. Vyzlacení kalicha a patenky provedl Jan Hirsch, pasíř a zlatník z Prahy za 49 K. Také 2 nové plátěné pěkné alby za 39 K. a dvě nové ochety koupěny pro kostely à 14 K z Asyly v Česk. Budějovicích. Náklad na to utřen z kostelních ofěr a z přebytku od májové pobožnosti a od Božího hrobu.*“ Následuje zápis o kanonické vizitaci konané 5. 5. 1909, pod nímž je podepsán „+ *Josephus Antonius, episkopus*“. Byla spojena s významnou událostí. „*Na zvlášti prosbu duchovního správce zajela Jeho Bisk. Milost Monsig. Jos. Hůlka též 5. května 1909 do Starého Rožmitála, aby zde udělila též svátost sv. Biřmování. Jakkoliv zde sv. biřmování bylo v říjnu 1905, přece přihlásilo se k sv. biřmování na zdejší farnosti 891 osob, dítky školní v to čítaje. Jeho Bisk. Milost přijela do Rožmitála 4. května k 5. hodině odpoledne z Březnice a uvítána byla na náměstí od městské rady, školních dítek, korporací, spolků a uvedena byla do městského chrámu P., kdež Jeho Milost uvítána jménem škol. dítek a od duchovního správce jménem farní osady. Po vykonaném sv. požehnání a obřadech za zeměle veden byl nejdůst. p. biskup do zámku, kdež byl hostem p. kardinála. Dne 5. května přijel do farního chrámu P. ve St. Rožmitále. Zde měl mši sv., pak po kázání duchovního správce byla zkouška školních dítek ze sv. náboženství a posléze udíleno sv. biřmování, což protáhlo se až do 1 ½ hod. odpoledne. Počasí bylo již při uvítání den předem deštivé, čímž slavnost ta nemálo se pokazila. Po krátkém obědu ve faře odjel nejdůst. p. biskup k udílení sv. biřmování do Bohutína a vyprovázen odtud p. c. k. okr. hejtmánem Stříbrným, p. c. k. okres. soudcem Kulišem, patronát. komisarem, okres. starostou Novotným. Uspokojení své dal najevo nejdůst. p. biskup, že jmenoval zdejšího duchovního správce osob. děkanem. Prvnímu kaplanu Otokaru Novému a p. katechetovi Jos. Jána-ovi udělil synodálie a II. kaplanu pochvalný dekret.*“

Téhož roku byl rožmitálský farní kostel obdařen také novým pluvialem. Daroval jej Eucharistický spolek a duchovní správce na něj připlatil 40 korun „*z kostelních ofěr*“.

Aby městský kostel nepřišel zkrátka „*přeštafiroval o prázdninách r. 1909 nově hlavní oltář v chrámu P. v Rožmitále domácí štafír František Fous. K účeli tomu sebraly ochotně dámy, paní Bastlová, choť p. duchodního k. a., paní poštmistrová Turková, paní lesní Rozmarinová, po městě na prosbu duchovního správce 235 K 35 h. Jeho Eminence ráčila k tomu na žádost povoliti a poukázati 100 K. Paní Vyšohldová přispěla na štafirování reliéfu Nejs. Trojice, který sama nechala v klášteře Emauzském v Praze na svůj náklad zhotoviti, ještě 15 K. Štafirování stálo celkem 350 K 38 h.*“

V tomto díle našeho historického seriálu jsme si klimatické zajímavosti netradičně nechali až na samotný závěr. Nebyl by to hospodář P. Bouše, aby se o nich nezmínil. A první zmínka patří krupobití. „*V r. 1909 padaly dvakrát kroupy zde, a sice 4. června a 21. června. Při druhém potlučeny zvlášť žita. U Staroměstských občin dostávali pojištění až 70 – 80% náhrady. Též u Voltuše a Př. Hutí potlouklo.*“ A úroda? „*Rok 1909 byl celkem úrodný na obilí, zvlášť jaře se následkem častých vláh urodily. Píce urodilo se zvlášť otav málo a následkem nestálého často deštivého počasí těžko se a dlouho jak obilí jarní tak i otavy sklízely. Brambor urodilo se také málo, vyhynuly mnoho a sklízely se také již pozdě.*“

„*Zima byla v r. 1909-10 celkem mírná a bylo málo sněhu. Měsíc únor a březen byl celkem teplý, suchý., lidé seli již v březnu a sázeli brambory. V dubnu přišly pak deště, které práci v poli již zdržovaly.*“

A jaký byl poslední rok prvního desetiletí 20. věku, to si necháme až na příště. Zápis P. Boušeho jako by nasvědčovaly, že již brzy přijde zásadní změna. Jsou stále kratší a stručnější. Řídí se však i nadále přesnou osnovou, podle níž se čtenář snadno orientuje. Rukopis jako by byl kombinací psacího a tiskacího písma a obsahuje minimálně chyb. Nadpisy jsou podtrženy rovnou čarou, vše je psáno černým inkoustem. Ze zápisu P. Boušeho dýchá kouzlo doby dávno minulé. Díky němu jsme mohli ve 13 dílech alespoň částečně prožít to, co prožívali naši pradědečkové. V příštím čísle se s jeho zápisy již definitivně rozloučíme a budeme sledovat zas jiné události zapsané do farní kroniky Boušovým nástupcem, nám již dobře známým P. Františkem Roubíkem.

(Pokračování příště)

Ivana Hoyerová